

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 8P/5/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314213091
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8314213091.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletého C. X., N.. XX. XX. XXXX, toho času umiestneného v Detskom domove vo M. N. C., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh navrhovateľov: V. F. P. F. F., Y. A. B. M. XXX, za účasti otca: T. X., N.. XX. XX. XXXX, A. B. M. XXX, o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti t a k t o

rozhodol:

Návrh navrhovateľov na zverenie mal. C. X., N.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovatelia sa podaným návrhom domáhali zverenia maloletého vnuka C. do ich osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnili tým, že sú starí rodičia maloletého dieťaťa. Ich dcéra - matka mal. C., zomrela a maloletý vyrastal spolu s deťmi navrhovateľov, ktorí mu nahrádzali jeho otca.

Otec sa vo veci nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil.

Kolíznym opatrovníkom nedoporučil návrhu navrhovateľov vyhovieť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi: návrh navrhovateľov, správa ÚPSVaR Humenné, oznámenie DD M. N. C., správa OOPZ Humenné, pripojený spis OS Humenné, sp. zn. 19P/173/2014 a zistil tento skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Humenné, č.k. 19P/173/2014-37 zo dňa 07. 10. 2014 bola u maloletého C. X., N.. XX. XX. XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa má vykonávať v DD vo M. N. C.. Otec bol zaviazaný platením výživného na mal. C. sumou 27,13 eur mesačne. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20. 10. 2014.

Podľa oznámenia DD M. N. C. mal. C. X. bol do ich zariadenia umiestnený na základe rozhodnutia OS Humenné, č.k. 19P/173/2014-37 zo dňa 07. 10. 2014. V zmysle zákona č. 305/2005 Z.z. bol mal. C. premiestnený do profesionálnej rodiny v obci Sačurov odo dňa 24. 11. 2014.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, odd. pomoci v hmotnej núdzi Humenné vo svojej správe uviedol, že V. F., N.. XX. XX. XXXX P. F. F., N.. XX. XX. XXXX poberajú od

01. 04. 2011 dávku v hmotnej núdzi. Pán T. X., N.. XX. XX. XXXX poberá dávku v hmotnej núdzi od 01. 11. 2014 a to vo výške 96,30 eur.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné v písomnej správe uviedol, že dňa 03. 03. 2015 vykonali v rodine F. sociálne šetrenie za účelom prešetrenia pomerov. Manželia F. sa koncom roka 2014 presťahovali naspäť z Humenného do obce B. M., kde s nimi žije aj otec mal. C.P. T. X.. Tento žije v družnom pomere s ich dcérou V. F.. Rodina žije v jednej izbe pristavenej chatrče, ktorá je zariadená iba najnutnejším nábytkom, dve postele, stôl a skrinka. Úroveň bývania je na veľmi nízkej hygienickej úrovni, bez prívodu vody. Prívod elektriny je zabezpečený od brata V. F., ktorý im poskytol jednu miestnosť na bývanie. Vykurovanie je zabezpečené pieckou na tuhé palivo. Domácnosť pôsobí zanedbaným dojmom, nesie známky chudoby, všade je špina, neporiadok. V. F. je poberateľom invalidného dôchodku v sume 96 eur mesačne. Rodina poberá spolu pomoc v hmotnej núdzi 85,10 eur. F. F. je nezamestnaná, takisto aj otec mal. C.P. T. X. je nezamestnaný, poberá pomoc v hmotnej núdzi 96 eur mesačne. Manželia F. majú štyri deti, a to V., N.. XX. XX. XXXX, K., N.. XX. XX. XXXX, A., N.. XX. XX. XXXX P. V., N.. XX. XX. XXXX, u ktorých je rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10P/171/2014-20 zo dňa 05. 09. 2014, právoplatného dňa 08. 10. 2014 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje od 24. 10. 2014 v Detskom domove M. N. C.. Mal. C. žil so svojou nebohou matkou a rodinou F. v B. M.. Rodina žila v stiesnených podmienkach, v jednej miestnosti bývalo 9 ľudí. V chatrči nebola zavedená elektrina ani voda. Mal. C. žil v málo podnetnom prostredí, bol často hladný, spolu so súrodencami F. sa túlal po dedine a žobral. Dňa 07. 03. 2014 orgán sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately ÚPSVaR Humenné v spolupráci so špecialistami OOPZ Humenné pre prácu s rómskou komunitou, vykonal terénnu sociálnu prácu v prirodzenom rodinnom prostredí, ktorou bolo zistené, že mal. C. a mal. deti F. sú vo veľmi zanedbanom stave, špinavé a naľahko oblečené ležali pod perinou. Rodina bola takmer úplne bez potravín, v čase sociálneho šetrenia nemali nič navarené. V izbe, v ktorej všetci žili, bola špina, nafajčené, bol tam ťažký, takmer nedýchateľný vzduch. Postelňa bielizeň ako aj ošatenie maloletých detí bolo špinavé. Susedia, ktorí žijú v rómskej komunite B. M., upozornili úrad práce na to, že mal. C. a súrodenci F.Í. hladujú a starostlivosť zo strany matky mal. C. ako aj manželov F. je na veľmi nízkej úrovni. Otec mal. C. bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody v Ružomberku. Orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately posúdil životnú situáciu maloletých detí a na základe zistených skutočností dospel k záveru, že život a zdravie mal. C.Á. a súrodencov F. je vážne ohrozený. Na základe vyššie uvedených skutočností orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, v záujme zdravého fyzického, psychického a sociálneho vývinu mal. detí navrhol, aby OS Humenné predbežne umiestnil mal. C. X. a súrodencov F. do starostlivosti Krízového strediska Centra sociálnych služieb D., B.. Na základe uznesenia OS Humenné, sp. zn. 3PPOm/1/2014 zo dňa 14. 03. 2014, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 14. 03. 2014, súd predbežne umiestnil mal. C. X. a na základe uznesenia OS Humenné, sp. zn. 10PPOm/1/2014 zo dňa 13. 04. 2014, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 13. 03. 2014, súd predbežne umiestnil mal. deti F. do starostlivosti Krízového strediska Centra sociálnych služieb D., B.. Umiestnenie maloletých detí bolo zrealizované dňa 14. 03. 2014. Počas pobytu maloletých detí v krízovom stredisku B. bol mal. C. spolu so súrodencami F. uvoľnený na prázdninový pobyt v matke. Matka maloletého sa spolu s rodičmi medzičasom presťahovali do S., do nájomného bytu. Počas sociálneho šetrenia boli zistené nedostatky v starostlivosti o mal. C. a súrodencov F.. V byte bol veľký neporiadok, špina, neumytý riad, nedýchateľný vzduch, nafajčené. Stará matka mal. C. F. F.Á. sedela na posteli, fajčila a ohorky z cigariet hádzala na zem. Maloleté deti boli špinavé, mali na sebe špinavé oblečenie. V domácnosti sa nenachádzali žiadne potraviny. Uvedené skutočnosti boli oznámené krízovému stredisku B. a pobyt maloletých detí v rodinnom prostredí bol predčasne ukončený. Počas umiestnenia mal. C. v Krízovom stredisku B., matka Q. F. dňa XX. XX. XXXX a otec T. X. bol dňa 18. 09. 2014 podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody po odpykaní polovice trestu. Na súdnom pojednávaní dňa 07. 10. 2014 vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti u mal. C. otec T. X. súhlasil s umiestnením maloletého do detského domova, keďže po návrate z výkonu trestu odňatia slobody, nemal vytvorené podmienky na výchovu mal. C.. Na základe rozsudku OS Humenné zo dňa 07. 10. 2014, právoplatného dňa 20. 10. 2014 bola u mal. C. X. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v DD M. N. C.. Plánom sociálnej práce s rodinou mal. detí F. aj s otcom mal. C. je sanácia prirodzeného rodinného prostredia. Súd určil rodičom mal. detí 12-mesačnú lehotu na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. Na základe prešetrenia pomerov v rodine možno konštatovať, že podmienky na výchovu a starostlivosť o maloleté deti nie sú vytvorené. Manželia F. nevytvorili vhodné podmienky pre návrat maloletých detí F.Ý. ako aj mal. C. do prirodzeného rodinného prostredia. Domácnosť nesie známky chudoby a zanedbanosti. Schopnosti a možnosti manželov F. nedávajú záruku na zmenu výchovného

prostredia pre maloleté deti. Ak bude otec mal. C. žiť s rodinou F. v spoločnej domácnosti, nie je dôvod na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom. Na základe vyššie uvedených skutočností úrad práce nesúhlasí s podaným návrhom na zverenie mal. C. X. do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom F. a doporučil ich návrh zamietnuť.

Podľa ust. § 45 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa ust. § 45 ods. 6, 7 a 8 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa ust. § 153 ods. 1 O.S.P., súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh navrhovateľov nie je dôvodný a preukázaný. Navrhovatelia ako starí rodičia prejavili záujem poskytovať maloletému vnukovi C. náhradnú osobnú starostlivosť. Šetrením zo strany ÚPSVaR, Humenné však bolo potvrdené, že starí rodičia nespĺňajú predpoklady vyžadované zákonom na to, aby im mohol byť maloletý vnuk zverý do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia nemajú vytvorené potrebné bytové podmienky. Ich domácnosť je značne zanedbaná a toho času nie je v schopnostiach a možnostiach navrhovateľov, aby maloletému dieťaťu poskytli potrebnú osobnú starostlivosť. Navyiac navrhovatelia neposkytujú osobnú starostlivosť ani vlastným maloletým deťom, ktoré sú taktiež umiestnené v DD vo M. N. C.. Od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku OS Humenné, sp. zn. 9P/173/2014, t.j. od 20. 10. 2014 nedošlo na strane starých rodičov k takej zmene pomerov, ktorá by umožňovala zrušiť nariadenú ústavnú starostlivosť a maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. S poukazom na zistené skutkové okolnosti súd návrh navrhovateľov zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd do Prešova.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.